

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Hangszerismeret és hangszerelés 1. (Teoria instrumentelor și instrumentație 1)

Akadémiai tanév: 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca)
1.2 Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3 Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4 Szakterület	Zene
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA) – Licenz
1.6 Szak / Képesítés	Zene / Zenetanár
1.7 Képzési forma	Nappali tagozatos képzés (Învățământ cu frecvență)

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Hangszerismeret és hangszerelés 1. (Teoria instrumentelor și instrumentație 1)					A tantárgy kódja	TLM 3306
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			dr. Fekete Miklós				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Fekete Miklós				
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	E	2.7 Tantárgy típusa	DD

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					9
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					9
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek: koncertrésztétel (opera, filharmónia, kamaraestek, stb.), zenehallgatás, stb.					+
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					22
3.8 A félév össz-óraszama					50
3.9 Kreditszám					2

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none">általános zenetörténeti és zeneelméleti ismeretekkel való rendelkezés
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none">zenei képességekkel való rendelkezés (zenei hallás, ritmusérzék)kottakövetési (kottaolvasási) készséggel való rendelkezés

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none">75 %-os jelenléti kötelezettségvetítő, hangfalak, zongorakötelező olvasmányok tanulmányozása és feladatok elvégzése
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none">100 %-os jelenléti kötelezettségszemináriumi feladatok megoldása (órák keretében és tanórákon kívül)fontosabb kolozsvári könyvtárak használata, többek között:

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BBTE Református Teológia, Zenepedagógia Tanszék Könyvtára ▪ BCU – Lucian Blaga Központi Könyvtár + online adatbázis ▪ Gheorghe Dima Zeneakadémia Könyvtára
--	--

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • „helyes kapcsolat megteremtése a zenei szöveg és a hangzás között a megszerzett auditív, valamint zeneolvasási- és írási készségek (beleértve a belső hallást) alapján”; • „a klasszikus zenei írásmód alapvető technikáinak, valamint a zenei elemzés módszertanának helyes alkalmazása”; • „zenei kompozíciók osztályozása és elemzése műfaji, formai, zeneirodalmi, hangszerelési, stilisztikai jellemzők és sajátosságok alapján”; • hangszeres, vokális és zenekari kottaolvasás készségének kialakítása; • hangszínhallás készségének fejlesztése; • stílusfelismerési képesség kialakítása; • transzpozíció-olvasás/írás készségének fejlesztése; • különböző hangszerek játéktechnikája, illetve a hangszerelés értelmezési képességének fejlesztése;
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • „hatékony munkavégzési technikák alkalmazása”; • „kezdeményező-készség, kreativitás és felelősségérzet kialakítása”; • „a szakmai fejlődés objektív önértékelése a munkaerőpiaci elvárásokhoz való alkalmazkodás érdekében”; • a zenei befogadókészség kialakítása; • az esztétikai értékítélet képességének kialakítása; • a rendszerezés képességének fejlesztése; • az önálló zenehallgatási- és hangverseny-látogatási igény kialakítása; • interdiszciplináris kapcsolatok kialakításának készsége – egyrészt zenei tárgyakkal (zeneelmélet, formatan, összhangzattan, ellenpont, folklór, hangszertörténet és hangszerelmélet, hangszertanulás, partitúraolvasás, karvezetés), másrészt zenén kívüli tárgyakkal (irodalom, egyetemes történelem, művészettörténet, földrajz, szociológia, stb.);

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • a zenei műveltség megalapozása; • a hangszerelméleti tájékozottság kialakítása, ismeretek bővítése és rendszerezése; • a hangszerek (historikus, kortárs), együttesek iránti érdeklődés felkeltése • a tudatos zenehallgatás szintjének elérése; • zeneszerzők életének, tevékenységeinek, alkotásainak megismerése a hangszertörténet, hangszerismeret és hangszerelés tükrében; • a történelmi, művészettörténeti, irodalmi, képzőművészeti és hangszertörténeti fejlődés párhuzamba állítása, kölcsönhatásainak és összefüggéseinek felderítése;
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • a hangszertörténeti és hangszerelméleti terminológia megismerése, elsajátítása és helyes használata; • a zenei hangszerek és hangszercsaládok megismerése; • a hangszerek történetének és fejlődésének megismerése;

	<ul style="list-style-type: none"> • a hangszerek fizikai felépítésének részletes megismerése, technikai sajátosságainak felvázolása, megszólaltatási módozatainak bemutatása, speciális effektusok megszólaltatási módozatainak megismerése; • hangszerek osztályozási rendszerének ismertetése; • hangszerek ambitusainak elsajátítása; • a hangszerek szólamainak lejegyzése különböző kulcsok, transzpozíciós eljárások segítségével; • a transzponáló hangszerek sajátos írása és olvasása; • hangszínbeli, regiszterbeli specifikumok bemutatása; • a zeneirodalom jellegzetes, különböző hangszerekre írott műveinek megismerése; • hangszerek társítása, zenei együttesek létrejöttének története; • hangszerfelismerés zenehallgatás révén; • hangszerelési technikák és eljárások megismerése; • a zenei elemzések megvalósításához szükséges hangszerelméleti ismeretek elsajátítása; • hangszerelési traktátusok tanulmányozása (S. Adler, P. L. Alexander, Casella-Mortari); • hangszerelés kijelölt hangszeregyüttesre (figyelembe véve a hangszerek technikai jellegzetességeit, ambitusát, regiszterbeli sajátosságait, hangszínét, lejegyzési módozatát, egymással való társítását).
--	--

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	didakt. módszerek
<p>1. a. <u>Téma</u>: Hangszerakusztikai alapfogalmak és alapismeretek. A zenei hang akusztikai szempontból.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: rezgések, hanghullámok, állóhullám, a zenei hang paraméterei, részhangok-felhangok, arányok, hangközök, cent, pitagorászi komma.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>2. a. <u>Téma</u>: Organológia. Hangszerek osztályozása. Praetorius <i>Syntagma Musicum</i>. A Hornbostel-Sachs rendszer.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: organológia, hangadás vagy hangkeltés módja, játékmód, dallamhangszer, ritmushangszer, klasszikus zenei hangszer, népi hangszer, történeti hangszer, modern hangszer, <i>De organographia + Theatrum Instrumentorum</i>. Dewey-féle osztályozás.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>3. a. <u>Téma</u>: A hangadás- és játékmód szerinti hangszerosztályozás. A mai szimfonikus zenekar hangszercsaládjai, hangszerei.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: idiofon-, membranofon-, aerofon- és kordofon hangszerek, fúvós, pengetős, vonós, billentyűs, ütős, hangszercsaládok, partitúra, elhelyezkedés, transzpozíció, kulcsok, ambitus, játékmód, effektus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat

<p>4. a. <u>Téma:</u> Ókori chordofon pengetős hangszerek: lírafélék, hárfafélék, lantfélék.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> felépítés, hangolás, ambitus, dallamhangszer, fejlődési stádiumok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>5. a. <u>Téma:</u> Középkori chordofon pengetős hangszerek: hárfafélék, lírafélék, citerafélék, lantfélék. Középkori chordofon vonóshangszerek: a hegedű ősei. Organistrum.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> húrok, plektrum, vonó, hangszer-bevándorlás, hangszerátalakulás, típusok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>6. a. <u>Téma:</u> Reneszánsz és barokk chordofon pengetős és vonós hangszerek: lantfélék, gitárfélék, hárfafélék; a viola da gamba és a viola da braccio család.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> hangszerfejlődés, zenekar, hangolás, húrmérce, felépítés, hangszerkészítők, vonófajták, típusok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>7. a. <u>Téma:</u> A hegedű. Fejlődésörténet, játéktechnika.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> felépítés, hangolás, hangszín, ujjrend, szólamkotta, regiszteri jellegzetességek, fekvések, artikuláció, scordatura, vonótechnika, játékmódok és effektusok: détaché, vibrato, legato, non legato, col legno, staccato, portato, martellato, tremolo, spiccato, saltando, ricochet, arpeggiando, glissando, trilla, üveghangok képzése, ambitus, regiszter, kolorisztika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>8. a. <u>Téma</u> Hegedűirodalom. A 20-21. század jelentős hegedűművészei.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> művek, zeneszerzők, híres hegedűművészek, sajátos hangszín.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>9. a. <u>Téma</u> A brácsa (mélyhegedű) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. A cselló (gordonka) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. Előadóművészek. A nagybőgő (gordon) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. A vonósenekar. Hangszerelés vonósenekarra.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> felépítés, hangolás, hangszín, fekvések, oktávtranszponálás, szólamkották, altkulcs, tenorkulcs, basszuskulcs, vonózás, játéktechnikák, művek, zeneszerzők, híres előadóművészek, együttesek, kombináció, homofon- vagy kontrapunktikus írásmód, kontraszt, modern kottaképek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>10. a. <u>Téma:</u> A hárfa fejlődése. A modern hárfa felépítése, játékechnikája, zeneirodalma.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> diatonikus és kromatikus hárfa, pedálrendszer, hangolás, ambitus, színes húrok, enharmónia, különleges effektusok: trillák, glissando és kettős glissando, felhangok képzése, prés de la table, sons étuffés (tompított hangok).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>11. a. <u>Téma:</u> Gitártípusok. Felépítésük, technikai sajátosságaik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat

<p>Nép chordofon hangszerek: citerafélék, cimbalom, tambura, koboz, mandolin, népi hegedű, ütőgardon, tekerőlant.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: típusok és fajták, hangolás, hangsorok, játékmód, (oktáv)transzpozíció, érintők, scordatura, stílusok, zeneszerzők, művek, előadók.</p>	
<p>12. a. <u>Téma</u>:</p> <p>Húros-billentyűs hangszerek: a klavichord, a csembalófélék és a zongora.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: felépítés, típusok, hangolás, temperálás, mechanika, manuálok, hangszín, ujjrend, pedálok, dinamika, ambitus, zeneszerzők, művek, előadók.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>13. a. <u>Téma</u></p> <p>Zongorairodalom. A 20-21. század jelentős zongoraművészei.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: művek, zeneszerzők, híres zongoraművészek, sajátosságok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>14. a. <u>Téma</u>:</p> <p>Ismétlés, összefoglalás.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
8.2 Szeminárium	didakt. módszerek
<p>1. a. <u>Téma</u>:</p> <p>Hangszerakusztikai alapfogalmak és alapismeretek.</p> <p>A zenei hang akusztikai szempontból.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: rezgések, hanghullámok, állóhullám, a zenei hang paraméterei, részhangok-felhangok, arányok, hangközök, cent, pitagorászi komma.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>2. a. <u>Téma</u>:</p> <p>Organológia. Hangszerek osztályozása.</p> <p>Praetorius <i>Syntagma Musicum</i>.</p> <p>A Hornbostel-Sachs rendszer.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: organológia, hangadás vagy hangkeltés módja, játékmód, dallamhangszer, ritmushangszer, klasszikus zenei hangszer, népi hangszer, történelmi hangszer, modern hangszer, <i>De organographia + Theatrum Instrumentorum</i>. Dewey-féle osztályozás.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>3. a. <u>Téma</u>:</p> <p>A hangadás- és játékmód szerinti hangszerosztályozás.</p> <p>A mai szimfonikus zenekar hangszercsaládjai, hangszerei.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: idiofon-, membranofon-, aerofon- és kordofon hangszerek, fúvós, pengetős, vonós, billentyűs, ütős, hangszercsaládok, partitúra, elhelyezkedés, transzpozíció, kulcsok, ambitus, játékmód, effektus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>4. a. <u>Téma</u>:</p> <p>Ókori chordofon pengetős hangszerek: lírafélék, hárfafélék, lantfélék.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: felépítés, hangolás, ambitus, dallamhangszer, fejlődési stádiumok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>5. a. <u>Téma</u>:</p> <p>Középkori chordofon pengetős hangszerek: hárfafélék, lírafélék, citerafélék, lantfélék.</p> <p>Középkori chordofon vonóshangszerek: a hegedű ősei.</p> <p>Organistrum.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak</u>: húrok, plektrum, vonó, hangszer-bevándorlás, hangszerátalakulás, típusok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat

<p>6. a. <u>Téma:</u> Reneszánsz és barokk chordofon pengetős és vonós hangszerek: lantfélék, gitárfélék, hárfafélék; a viola da gamba és a viola da braccio család.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> hangszerfejlődés, zenekar, hangolás, húrmérce, felépítés, hangszerkészítők, vonófajták, típusok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>7. a. <u>Téma:</u> A hegedű. Fejlődésörténet, játéktechnika.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> felépítés, hangolás, hangszín, ujjrend, szólamkotta, regiszteri jellegzetességek, fekvések, artikuláció, scordatura, vonótechnika, játékmódok és effektusok: détaché, vibrato, legato, non legato, col legno, staccato, portato, martellato, tremolo, spiccato, saltando, ricochet, arpeggiando, glissando, trilla, üveghangok képzése, ambitus, regiszter, kolorisztika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>8. a. <u>Téma</u> Hegedűirodalom. A 20-21. század jelentős hegedűművészei.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> művek, zeneszerzők, híres hegedűművészek, sajátos hangszín.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>9. a. <u>Téma</u> A brácsa (mélyhegedű) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. A cselló (gordonka) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. Előadóművészek. A nagybőgő (gordon) felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma. A vonósenekar. Hangszerelés vonósenekarra.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> felépítés, hangolás, hangszín, fekvések, oktávtranszponálás, szólamkották, altkulcs, tenorkulcs, basszuskulcs, vonózás, játéktechnikák, művek, zeneszerzők, híres előadóművészek, együttesek, kombináció, homofon- vagy kontrapunktikus írásmód, kontraszt, modern kottaképek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>10. a. <u>Téma:</u> A hárfa fejlődése. A modern hárfa felépítése, játéktechnikája, zeneirodalma.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> diatonikus és kromatikus hárfa, pedálrendszer, hangolás, ambitus, színes húrok, enharmónia, különleges effektusok: trillák, glissando és kettős glissando, felhangok képzése, prés de la table, sons étuffés (tompított hangok).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltetés - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>11. a. <u>Téma:</u> Gitártípusok. Felépítésük, technikai sajátosságai. Nép chordofon hangszerek: citerafélék, cimbalom, tambura, koboz, mandolin, népi hegedű, ütőgardon, tekerőlant.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> típusok és fajták, hangolás, hangsorok, játékmód, (oktáv)transzpozíció, érintők, scordatura, stílusok, zeneszerzők, művek, előadók.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>12. a. <u>Téma:</u> Húros-billentyűs hangszerek: a klavichord, a csembalófélék és a zongora.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> felépítés, típusok, hangolás, temperálás, mechanika, manuálok, hangszín, ujjrend, pedálok, dinamika, ambitus, zeneszerzők, művek, előadók.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>13. a. <u>Téma</u> Zongorairodalom. A 20-21. század jelentős zongoraművészei.</p> <p>b. <u>Kulcsszavak, -fogalmak:</u> művek, zeneszerzők, híres zongoraművészek, sajátosságok.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zenehallgatás - megfigyeltetés - problematizálás - párbeszéd - magyarázat

14. a. Téma: Ismétlés, összefoglalás.	- problematizálás - párbeszéd - magyarázat
<p>Könyvészet</p> <p>A. KÖTELEZŐ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Darvas Gábor, <i>Évezredek hangszerei</i>, Zeneműkiadó Vállalat, Budapest, 1961 Meer, John Henry van der, <i>Hangszerek – az ókortól napjainkig</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1988 Curt Sachs, <i>The History of the Musical Instruments</i>, Dover Publications, Inc., Mineola, New York, 2006 Jeremy Montagu, <i>Origins and Development of Musical Instruments</i>, Scarecrow Press, Inc., Lenham, Md., 2007 Anthony Baines (szerk.), <i>Musical Instruments through the Ages</i>, Penguin Books, London, 1974 Adler, Samuel, <i>The Study of Orchestration</i>, 3rd Edition, W. W. Norton & Company, Inc., New York – London, 2002 Alexander, Peter Lawrence, <i>Professional Orchestration – Vol. 1: The First Key: Solo Instruments & Instrumentation Notes</i>, Alexander Publishing, Petersburg – USA (Florida), 2008 Casella, Alfredo – Mortari, Virgilio, <i>A mai zenekar technikája</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1978 Michels, Ulrich, <i>Atlasz – Zene</i>, Athenaeum 2000 Kiadó, Budapest, 2003 Darvas Gábor, <i>A totemzenétől a hegedűversenyig</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1977 Darvas Gábor, <i>Zene Bachtól napjainkig</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1981 Okos Tibor, <i>A hangszeres magyar népzénéről</i>, Flaccus Kiadó, Budapest, 2004 Pécsi Géza, <i>Kulcs a muzsikához</i>, 212-245. old., Kulcs a Muzsikához Kiadó, Pécs, 2003 <p>B. AJÁNLOTT:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bogár István, <i>A rézfúvós hangszerek</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1975 Pap János, <i>A hangszerakusztika alapjai</i>, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest, 1993 Piston, Walter, <i>Orchestration</i>, Victor Gollancz Ltd., London, 1982 Berlioz, Hector – Strauss, Richard, <i>Trease on Istrumentation</i>, Dover Publications, Inc., New York, 1991 Blatter, Alfred, <i>Istrumentation/ Orchestration</i>, Longman Edition, New York & London, 1980 Demian, Wilhelm, <i>Teoria instrumentelor</i>, București, Editura Didactică și pedagogică, 1968 Bărbuceanu, Valeriu, <i>Dicționar de instrumente muzicale</i>, București, Editura Teora, 1999 Schulz, Georg Friedrich, <i>Alte Musikinstrumente – Werkzeuge der Polyphonie</i>, Schuler Verlagsgesellschaft, München, 1973 Siklós Albert, <i>Hangszerek. Hangszínek</i>, Dr. Vajna és Bokor Könyvkiadó, Budapest, 1941 Darvas Gábor, <i>A zenekar hangszerei</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1965 Gábry György, <i>Régi hangszerek</i>, Corvina Kiadó, Budapest, 1969 Siklós Albert, <i>Hangszerezéstan</i>, I.-II. kötet, Rozsnyai Károly Könyv- és Zenemű-kiadása, Budapest, 1910 Gâscă, Nicolae, <i>Tratat de teoria instrumentelor</i>, vol. I și II, București, Ed. Muzicală, 1988 Jeremy Montagu, <i>Musical Instruments of the Bible</i>, Scarecrow Press, Lenham, Md., & London, 2002 Kunitz, <i>Istrumentation</i>, Peters Edition, Leipzig, 1956 Pașcanu, Alexandru, <i>Despre instrumentele muzicale</i>, București, Editura Muzicală, 1980 Rimski-Korsakov, <i>Principii de orchestrație I.-II.</i>, Editura Muzicală, București, 1959 Oromszegi Ottó, <i>A fagott – Eredet- és fejlődéstörténet</i>, Turbucz Nyomda, Budapest, 2003 	

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma és az elsajátítandó kompetenciák összhangban vannak a képzési program céljaival, valamint a végzettek által betölthető szakmai szerepkörökkel és a munkaerőpiac elvárásaival.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	- A. vizsga: szóbeli / írásbeli / projekt / gyakorlati feladatok, stb.;	- problematizálás - számonkérés - vizsga	70%
10.5 Szeminárium	- aktív szemináriumi jelenlét és tevékenység; - B. a kijelölt órai és önálló szemináriumi feladatok teljesítése (dolgozat / portfólió / projekt / zenei összeállítás, stb. elkészítése és bemutatása);	- folyamatos megfigyelés - portfólió - bemutatás	20%
	- C. hivatalból járó pontszám (1 jegypont)		10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> - aktív részvétel az új témák kibontásakor és problematizálásakor (kurzus), illetve azok gyakorlati feldolgozásain (szeminárium, önálló feladatok és munkák) – az órák min. 75%-án; - a félév alatti szemináriumi munkák 100%-os elvégzése kizáró jellegű feltétele a szessziós vizsgán való részvételnek; - mindkét vizsgarész (lásd a korábbi: A és B) esetében szükséges teljesíteni külön-külön is a hozzárendelt pontszám min. 50%-át; 			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
							

Kitöltés dátuma

2025. május 7..

Előadás felelőse

dr. Fekete Miklós

Szeminárium felelőse

dr. Fekete Miklós

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató